СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XCIII. Ч. 241. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 18-го ГРУДНЯ 1986 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, DECEMBER 18, 1986 No. 241. VOL. XCIII.

Пам'ятайте про Україну!

ЕКЗЕКУТИВА УАКР ВІДБУЛА СВОЇ ЧЕРГОВІ НАРАДИ

Джерзі Ситі, Н. Дж. (Р. В.). — Зустріч у Владики Василя Лостена, Рада Української Спадщини та ряд інших актуальних справ були предметом нарад Екзекутиви УАКРади, що відбулися тут в суботу, 22-го листопада ц.р. в приміщеннях УНСоюзу.

Голова д-р Іван Флис поінформував про свою поїздку до Стемфорду і зустріч у Владики Василя Лостена, що відбулася 4-го листопада 1986 року. У зустрічі взяли участь: Владика В. Лостен, о. Патрикій Пащак, мгр Іванна Рожанковська, д-р І. Флис, д-р Степан Ворох і Ігнат Білинський. Ціллю зустрічі, як це заявив д-р Ворох, було остаточно вирішити справу назви спільної центральної репрезентації українців в ЗСА, як єдино спірної точки статуту, що його підготовили Безсторонні Організації для спільної централі під назвою Український Американський Конгрес. Статутова комісія, зложена з представників УККА, УАКР і Безсторонніх Органі-; зацій, під проводом Владики В. Лостена, розглядала і узгіднювала цей статут протягом 18 місяців.

Владика Лостен спершу запитував д-ра Флиса, які є чотири вимоги УАКРади. У відповідь д-р Флис заявив, що це було вже давно і немає потреби завертати до минулого, тим більше, що УАКРада зайняла своє становище до теперішньої ситуації.

Отець П. Пащак і І. Білинський атакували „Свободу" за поміщування статтей, зокрема за Становище, яке було прочитане, редакційних статтей, і статті д-ра Романа Барановського. Проти цього д-р Флис гостро запротестував. І. Білинський, підсумовуючи довгу історію УККА, намагався доказати, що було б недоцільно ліквідувати УККА, який має свою 46-річну історію, а щоби вирішити справу нового статуту УККА мусить відбути свою конвенцію. Д-р Флис заявив, що не ідеться про ліквідацію УККА, але про створення спільної централі, в інтересі обох організацій, УККА і УАКР, та невтральних організацій. І. Білинський старався доказати, що це можна осягнути на базі поправок статуту УККА. Д-р С.Ворох заявив, що це неможливо, бо новий статут є передбачений для спільної централі, який можуть прийняти обі організації, УККА і УАКР. Він пропонував відбути окремо надзвичайні конгреси обох організацій, а щойно тоді спільний. Владика Лостен і мгр Рожанковський підтримували цей проєкт для осягнення єдности. Однак І. Білинський заявив, що він дуже сумнівається, чи УККА погодиться на зміну назви і статуту. Д-р Ворох, підсумовуючи дискусію, запропонував відбути надзвичайний конгрес під назвою Український Американський Конгрес. В тій цілі напише листи до УККА і УАКР, запитуючи чи погоджуються на це.

Після звіту д-ра Флиса розвинулася широка дискусія, в ході якої прочитано редакційну статтю в „Америці" ч. 198 з 12-го листопада 1986 року п. н. „Про збереження обличчя", за підписом Б.Р., що є відповіддю на редакційну статтю під таким самим наголовком у „Свободі" ч. 214 з 7-го листопада 1986 року (в „Америці" помилково подано ч. „Свободи" 241), з якої подається найбільш маркантний уривок до справи об'єднання:

„Але авторові редакційної (статті у „Свободі") йде про щось інше, він підсуває думку, що як УККА згодиться на зміну давньої назви або скличе Надзвичайний конгрес, який це міг би зробити, коли теперішній провід не хоче брати відповідальности за це, то це не буде втратою обличчя УККА чи проводу, бо за це наступить об'єднання громади.

В дійсності авторові йде про те, щоб УККА поступився УАКРаді і заперечив себе та свою сорокрічну діяльність, цебто скомпромісувався і скомпромітувався, бо зміна назви на домагання опонентів, які прагнуть зайняти згодом місце УККА, буде нічим іншим, як утратою обличчя проводу УККА. І за яку ціну? За ціну об'єднання, яке не буде ніяким об'єданням, тільки дальшим і глибшим роз'єднанням, бо не може

(Закінчення на стор. 4)

Д-р С. Семчишин очолив Метрополітальний Відділ УЛТПА

Ню Йорк. — В приміщеннях Рамада Інн в Іст Гановері, Н. Дж., відбулися Загальні збори Українського Лікарського Товариства Північної Америки Метрополітального Відділу Ню Йорк - Ню Джерзі.

Д-р С. Семчишин

На предсідника зборів вибрано д-ра Богдана Шебунчака, а на секретаря д-ра Ію Клим. До Номінаційної комісії ввійшли д-р Роман Кравчук, д-р Роман Кисілевський і д-р Юрій Третяк.

Після поодиноких звітів та уділення абсолюторії уступаючій Управі, на внесок Номінаційної комісії приступлено до вибору нової Управи на слідуючу дворічну каденцію в такому складі: д-р Степан Семчишин голова, д-р Звенислава Ворох голова-елект, д-р Юрій Третяк, секретар, д-р Ярослав Ставничий, скарбник і д-р І. Клим, вільний член; Контрольна комісія: д-р Роман Кравчук, голова, д-р Роман Кисілевський і д-р Любомир Ворох, члени; Товариський суд: д-р Б. Шебунчак, д-р Роман Грабі д-р Марія Макар-Лавді.

На закінчення зборів д-р С. Семчишин подякував за вибір і всім учасникам зборів за довір'я та закликав всіх членів до співпраці.

Таня Осадчук здобула першенство на фестивалі в Ню Джерзі

Таня Осадчук отримує нагороду від генерального прокуратора Ню Джерзі Кері Едвардса.

Джерзі Ситі, Н. Дж. — Недавно на стейтовому ярмарку в Ню Джерзі, що відбувся в Черрі Гилл, Н. Дж. і є одним з найбільших в ЗСА, відбувся в обильній програмі також конкурс на кралю фестивалю. Вісімнадцять дівчат репрезентувало поодинокі повіти стейту Ню Джерзі. Їх оцінювало окреме жюрі за їхню красу, відповіді на питання і за їхню поставу.

Переможцем конкурсу стала українка Таня Анна Осадчук, яка на 14-му Балі української преси репрезентувала „Свободу" та була вибрана першою кралею.

Таня А. Осадчук, як краля Фестивалю в Ню Джерзі здобула нагороду 500 дол. і стипендію на школу моделювання. Після здобуття першенства Таня Осадчук в товаристві губернатора стейту Томаса Кейна об'їхала цілий терен виставки-фестивалю, а в наступних днях брала в ньому участь, вітаючи різних гостей з американського політичного світу.

Т. Осадчук є членом 172-го Відділу УНС у Виппані, Н. Дж., секретарем якого є її дідо Володимир Осадчук.

Створено сенатську комісію в справі розслідування

Вашінгтон. — Лідер демократів у Сенаті Роберт Бирд і лідер республіканців Роберт Дол повідомили про створення спеціяльної комісії в справі розслідування секретної достави зброї Іранові і всього, що зв'язано з цією доставою. Ця комісія аналогічна тій, яка розслідувала вотерґейтський скандал. Очолить її сенатор-демократ з Гаваїв Даніел Інує, який був членом вотерґейтської комісії.

„Вони є патріотами, — сказав на пресовій конференції Р. Бирд про членів комісії. — Вони мають сильне почуття обов'язку. Вони, я думаю, не будуть спішити з винесенням рішення, а постараються спочатку вияснити всі факти". Р. Бирд сказав також, що, можливо, президент Роналд Реґен виступить перед цією надзвичайною сенатською комісією, яка буде працювати незалежно від постійних комісій Сенату, які розслідують теперішній скандал.

Комісія з 11 сенаторів буде включати шість демократів і п'ять республіканців, бо почне працювати в січні, коли Демократична партія стане в Сенаті партією більшости, а республіканці становитимуть меншість.

Бирд назвав членів комісії — демократів: Д. Інує, Джордж Мічелл, Сем Нанн, Пол Сербейнс, Гавелл Гафлін і Дейвид Борен.

Виступаючи на пресовій конференції, Р. Дол назвав членів комісії — республіканців: Воррен Радмен, Джеймс МекКлюр, Оррин Геч, Вілліям Коген і Пол Трибл.

„Ми хотіли б знати всі факти, — заявив Дол, зробивши наголос на слові 'всі'. — Це, — підкреслив він, — перш за все в інтересах Республіканської партії".

Відповідаючи на запитання журналістів, як Бирд, так і Дол говорили про необхідність вислухати колишнього асистента Президента Джана Пойндекстера і колишнього члена Ради Крайової Безпеки підполковника Олівера Норта.

Речник Білого Дому Леррі Спікс сказав репортерам про лист Роналда Реґена членам сенатської Комісії в справах розвідки, в якому Президент пропонує „ґарантувати обмежений імунітет" для віцеадмірала Дж. Пойндекстера і підполковника О. Норта. Якщо їм буде ґарантований імунітет, тобто звільнення від кримінальної відповідальности на випадок визнання їх винними, то їм доведеться виступити із зізнаннями. В цьому випадку за відмову їх можуть притягнути до відповідальности за неповагу до Конгресу.

Плянують п'яте видання підручника Я. Славутича

Едмонтон, Альта. — Вперше виданий 1959 року підручник „Conversational Ukrainian" д-ра Яра Славутича, тепер професора-емерита Альбертського університету, має вийти у світ на початку 1987 року п'ятим виданням у зв'язку з потребами, що зростають у навчанні української мови. Таку ухвалу зробила тут управа видавництва „Ґейтвей".

П'яте видання, наново переглянуте автором, буде мати зміни в початкових лекціях з метою кращого викладу матеріялу. Зміни на краще, зокрема переставлення нових слів, зроблено і в деяких наступних лекціях. Як було в попередніх чотирьох виданнях, повністю збережено національний характер підручника, що блискуче виправдав себе не лише з погляду навчання нормативної мови, а також як елементарна енциклопедія українознавства.

Крім діялогів, текстів для читання, викладу основ граматики, вправ та словника, подано стислі відомості з історії та географії України, з історії української літератури й мистецтва, а також з економіки тощо. Цього немає в інших підручниках української мови. На бажання замовців, приготовано звукові записи перших 26 лекцій. Звертатися слід на адресу: Gateway Publishers c/o Ukrainian Bookstore, 10215-97 St., Edmonton, Alta.

М. ҐОРБАЧОВ ЗНОВУ ЗАГОВОРИВ ПРО РОЗЗБРОЄННЯ

Москва. — Генеральний секретар ЦК КПСС Міхаіл Ґорбачов, використовуючи побут в Москві сенатора Ґері Гарта, знову заговорив про частинне розззброєння, а зглядно редукцію стратеґічної нуклеарної зброї, зокрема ракет далекого і середнього засягу, про що була вже мова під час зустрічі на вершинах в Женеві і в Рейк'явіку, Ісляндія. Він закликав президента Роналда Реґена поцікавиться більше цією справою, на передодні започаткування чергової сесії переговорів в Женеві, яка має розпочатися 15-го січня наступного року. При тому М. Ґорбачов запевнив Уряд ЗСА, що становище Совєтського Союзу до справи редукції нуклеарної зброї абсолютно не змінилося у світлі контроверсій довкола справи продажу зброї для Ірану і перекинення частини фондів з продажу цієї зброї на конто антикомуністичних повстанців „контрас" в Нікараґуа.

Демократ з Кольорадо, сен. Ґ. Гарт, який як загально сподіваються, виставить свою кандидатуру на президента також в 1988 році, заявив кореспондентам, що як виглядає з розмови, яку він відбув з М. Ґорбачовим, Москва не хоче чекати ще два роки на евентуальні зміни у Білому Домі, які можуть ненаступити, а радше воліла б підписати договір з теперішньою Адміністрацією. При тому він позитивно висловився про президента Р. Реґена, який на його думку, має „діловий підхід до багатьох справ".

Ґ. Гарт розмовляв з совєтським лідером на протязі трьох годин і порушив у розмові цілий ряд міжнародних і роззброєневих проблем, між іншим також проблему Стратеґічної оборонної ініціятиви президента Р. Реґена, тобто так звану космічну зброю, проти якої в Рейк'явіку М. Ґорбачов й інші совєтські високі представники рішучо виступали, спричинившись до неуспішности закінчення переговорів. Тим разом, — каже сен. Ґ. Гарт, — М. Ґорбачов обіцяв лагідніше підходити до цієї справи і не ставити на першому місці у переговорах справу „зоряної війни", тобто космічних апаратів, завданням яких є встановити оборону західньої гемісфери перед несподіваним нападом СССР.

Дипломати і політичні спостерігачі в Москві звернули увагу, що ділова розмова М. Ґорбачова з Ґ. Гартом, до речі перша з офіційним американським політиком після Рейк'явіку з коментуванням іранської проблеми, яка тепер інтенсивно обговорюється на всіх рівнях в ЗСА, може спричинитись до поліпшення відносин між Москвою і Вашінгтоном.

Москва тепло прийняла візиту сенатора Ґ. Гарта і він мав можливість зустрічатися з багатьма провідними особами. Його візита в багатьох відношеннях нагадує візиту до СССР сен. Едварда Кеннеді, іншого провідного демократа з Массачусетс, минулої зими. Ґ. Гарт. зустрічався також з міністром закордонних справ Едуардом А. Шеварднадзе і головою совєтської делеґації на переговорах в Женеві Віктором П. Карповим.

У СВІТІ

УРЯДОВІ ЦЕНЗОРИ в Південно-Африканській Республіці наказали припинити видання трьох газет, які порушили урядове зарядження, додане до законів вийняткового стану, а головно гостро критикували політику уряду, називали президента Пітера Боту „расистом", передавали здобуті інформації про брутальність поліції закордонним кореспондентам і друкували прихильні статті та інформації про „революційну діяльність" радикальної організації чорних, які проповідують революцію і намагаються змобілізувати сили для зміни системи при допомозі сили.

СОВЄТСЬКА ГАЗЕТА „Соціялістіческая Індустрія" надрукувала статтю директора Інституту бактеріології академії медичних наук СССР Віктора Жданова, у якій він намагається виправити урядові строгі заходи проти гомосексуалістів в Совєтському Союзі. Він думає, що в СССР є значно менше захворінь на хворобу АІДС, як, наприклад, у великих країнах Заходу, а це, на його думку, тільки тому, що „наш уряд ставиться до цієї проблеми більш консервативно". Жданов поділяє думку багатьох західніх лікарів, що хвороба АІДС поширюється також з допомогою нестерелізованих голок, якими наркомани встрикують собі плинний наркотик. Совєтський вчений все одно думає, що в СССР є більше тих, які користуються наркотиками в сухому виді.

УРЯД ПРЕЗИДЕНТА ФІЛІППІН Коразон Акіно вирішив на спеціяльному засіданні не видавати візи для приїзду на похорон його сестри колишньому президентові Фердінандові Маркосові. Його сестра померла в неділю, 14-го грудня, і Ф. Маркос висловив бажання бути на її похороні і перевести свята Різдва Христового на батьківщині. Речник бюра президента К. Акіно, Теодоро Беніньо заявив, що теперішній уряд має повне право заарештувати колишнього президента, але він хоче оминути такої ситуації, яка могла б викликати непотрібні зрушення в народі. Побоюючись несподіванок, філіппінська поліція і військо наказали збільшити контролю на міжнародному летовищі в Манілі і родинному місті Маркосів Ільокос Норте, розположеному 250 миль на північ від столиці Філіппін.

ПОНАД 70 ОСІБ додатково загинули в Карачі, Пакістан, у висліді зудару двох найбільших етнічних груп і зудару їхніх прихильників з поліцією і військом, яке контролює вулиці міста, зокрема вночі, проголосивши перед тим вийнятковий стан в місті. Загальне число жертв в людях зросло отже до 125 осіб. В охороні населення і майна беруть участь 5,000 вояків армії і понад 3,000 поліціянтів. Обидва керівники держави, прем'єр-міністер Мохаммед Хан Юнейо і президент Мохаммед Зія уль-Гак прибули до Карачі для консультації з місцевою владою і командантами війська. При тій нагоді вони звернулись до пакістанців із закликом закінчити міжплеменнту війну і повернутися до праці.

БОМБА РОЗІРВАЛА на куски автомобіль колишнього міністра справедливости Франції Алейна П'єрефітта. У катастрофі загинув на місці тільки водій автомобіля, який приїхав, щоб забрати 61-річного А. П'єрефітта, який тепер є заступником голови парляменту і одним з відомих коментаторів у газеті правого напрямку „Ле Фіґаро". Він є також одним з авторів контроверсійного законопроєкту під назвою „безпека і свобода", який після прийняття може надати більше прав для поліції і міністерства юстиції у поборюванні терористичної діяльности багатьох груп, які діють на території Франції. Припускають, що ще одна з терористичних груп була виконавцем атентату, хоч жадна з них ще не призналася до вини.

В АМЕРИЦІ

СЕНАТОРА-ДЕМОКРАТА Ґері Гарта, який прибув з візитою до Москви, прийняв у Кремлі генеральний секретар ЦК КПСС Міхаіл Ґорбачов. Совєтське пресове агентство ТАСС повідомило, що під час розмови були заторкнуті справи, які цікавлять обидві сторони. Ґ. Гарт, один із претендентів у президентських виборах 1984 року, залишає Сенат. Він не брав участи в недавній виборчій кампанії, наперед оголосивши, що не буде намагатися бути переобраним. Гарт вирішив спрямувати свої зусилля на боротьбі за місце в Білому Домі. Закордонні поїздки, які він відбуває останнім часом, як і теперішня його поїздка до Москви, мають на меті доказати, що він є державним мужем з відповідним досвідом. Ґорбачов і Гарт обговорювали також справу про стратеґічну оборонну ініціятиву (СДІ). Оба вони ставляться до американської протиракетної оборони однаково — виступають проти неї.

УРЯД ШВАЙЦАРІЇ відгукнувся на просьбу Уряду З'єднаних Стейтів Америки і заморозив на один місяць банківське конто, на яке Іран перераховував гроші за американську зброю. З цього конта гроші потім йшли нікараґуанським повстанцям. Заступник секретаря Департаменту справедливости П'єр Шмид сказав репортерам, що З'єднані Стейти просили заморозити одне банківське конто в женевському відділі Швайцарського банку. Шмид не назвав людей, які могли знімати гроші з цього конта, однак вважають, що ними були колишній член Ради Крайової Безпеки підполковник Олівер Норт, колишній генерал військово-повітряних сил ЗСА Ричард Секорд і американський промисловець Альберт Гакім.

В ІНТЕРВ'Ю ДЛЯ АМЕРИКАНСЬКИХ репортерів, акредитованих у Токіо, командуючий Тихоокеанською фльотою ЗСА адмірал Джеймс Лайонс підкреслив „незвичайну важливість для вільного світу американських баз на Філіппінах". „Якщо ми позбудимося цих баз, — сказав адмірал, — це поставить наших друзів і союзників у залежність від совєтської політики і совєтської військової потуги". Він попередив, що дуже важливою є швидка демократизація на Філіппінах і закликав уряд Коразон Акіно діяти оперативніше в ім'я поліпшення соціяльного і економічного становища в країні. На думку адмірала, небезпеку для всіх вільних країн в цьому районі світу представляє розширення в'єтнамської військово-морської бази Камрань. Вона була започаткована американцями і перейшла в розпорядження Совєтського Союзу, коли південний В'єтнам став комуністичним.

ГОЛОВА ОРГАНІЗАЦІЇ Громадяни в підтримку Америки Джералд Кармен оголосив на пресовій конференції про початок крайової кампанії в підтримку президента Роналда Реґена. „Наша мета - показати Президентові, що в тяжкі для нього часи він може розраховувати на американський народ", — сказав Дж. Кармен. За його словами, кампанія триватиме півтора року. Вона включає показ телевізійної реклями, яка порівнює двох президентів — Роналда Реґена і Абрагама Лінкольна.

СОЮЗОВІ ОКРУГИ ЗМАГАЮТЬСЯ ЗА НАЙКРАЩЕ ВІДСОТКОВЕ ВИКОНАННЯ СВОЇХ КВОТ

Джерзі Ситі, Н. Дж. — За традицією грудень кожного року є „місяцем союзових жнив". Не зважаючи на те, що напередодні свят Різдва Христового майже кожна людина зайнята полагодженням родинних справ, то як правило, союзові секретарі чи інші відділові урядовці знаходять дорогу до проспектів, щоб їм „п'ять перед дванадцятою" продати забезпечення УНСоюзу. Дуже активними в грудні є ті секретарі, яким ще бракує одного-двох членів, щоб закріпити за собою членство в будь-котрому престижевому Союзовому Клюбі, яких є аж п'ять.

Та акція є допоміжною не лише секретарям, але також і Окружним Комітетам, які повинні виконати свої річні квоти. Квоти Округ є розділені на 12 місяців, але грудень кожного року є рішальним місяцем, і часом через одного члена Округа втрачає нагоду отримати почесну плякету, як також і грошовий бонус. Тому в більшості голови Округ, бажанням яких є поставити свою Округу на найвищий щабель, „бомбардують телефонічно", або особисто відвідують місцевих секретарів, щоб допомогли у виконанні квоти на 100 відсотків. Є також і такі амбітні голови Округ, які самі приєднують нових членів, щоб Округа зайняла перше місце.

Згадуючи про змагання Округ за найкраще виконання своїх квот, то з приємністю подаємо ті Округи, які вже мають виконані квоти на 100 відсотків, як також і ті, що дійшли до 75 відсотків. Якщо говорити про Округи, що вже виконали свої квоти на 100 відсотків, то перед веде Округа Рочестерська, яка вже має виконану квоту на 106 відсотків. Округу очолює головний радний Володимир Гавриляк, а поважний кредит за виконання квоти належиться 217-му Відділові, який вже має придбаних 50 членів. Секретарем Відділу є Стефан Приймак. Округа Пассейкська, яку очолює Іван Хомко, вже виконала квоту на 102 відсотки. Слід згадати, що голова особисто придбав понад 20 нових членів. На 100 відсотків вже має виконану квоту Округа Монтреальська, яку очолює головна радна Текля Мороз, яка має вже придбаних 15 членів цього року.

Округ, які вже виконали квоти на 75 і більше відсотків, є п'ять, а перед ведуть Округи Пенсильванії. Філядельфійська Округа, яку очолює енерґійний голова Петро Тарнавський, вже має придбаних цього року 260 нових членів. А Пітсбурзька Округа, яку очолює головний радний Андрій Джула, придбала 85 членів. Також Округа Вілкс-Беррі, яку очолює Василь Стефурин має виконану квоту на 75 відсотків. В дальшому ідуть Округи Олбанська Ню Йорк стейту, яку очолює Павло Шевчук, і Вунсакет, Ровд Айленд, головою якої є головний радний Олександер Худолій.

На вступі згадано, що Округи змагаються за першенство і тепер слово за головами Округ, що вже дійшли до 100-відсоткового виконання квот. Знаємо з минулих років, що в другій половині грудня Головна Канцелярія УНСоюзу отримає десятки нових аплікацій і щойно день 31-го грудня (полудне) буде вирішальним тому, що деяким Округам бракує лише по кілька членів до виконання квоти на 100 відсотків, і може статися таке „чудо", що в останніх днях місяця доженуть теперішніх першунів. Тому закликаємо голів Округ до дальших змагань, пам'ятаючи, що кожна аплікація нових членів є важливою при виконанні квоти. Всім головам бажаємо успіхів, а день 31 грудня покаже котра з 27-ох активних Округ займе перше місце і заслужено отримає найвищу нагороду.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 451-2200
Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Діялог з опозицією в Польщі

Совєтський ,,ґрадоначальник" у Польщі Войцєх Ярузельський скинув із себе генеральську уніформу з медалями і заступив її цивільним убранням, що має бути зверхньою познакою зміни внутрішньої політики уряду. У вересні цього року звільнено з в'язниць 225 осіб, членів опозиції, і речник уряду нахвалявся, що ,,Польща — це єдина держава в світі, в якій немаєполітичних в'язнів". Насправді ситуація у Польщі покращала настільки, що поліція вже не напастує і не шантажує членів опозиції з-посеред робітничої організації ,,Солідарність" і що уряд говорить у контрольованій ним пресі одверто, що він бажає собі ,,діялогу" з опозицією. Такий діялог уже розпочався в теорії, бо уряд заявив готовість створити щось у роді Комісії порозуміння. Покищо нічого з такого проєкту не вийшло, бо опозиція вимагає, щоб мати вплив на персональний склад такої Комісії, щоб розмови між урядом і опозицією можна проголошувати у пресі і щоби скасовано пресову цензуру, яка не дозволяє на друк захалявної літератури. Уряд на ті вимоги не погоджується, але має надію, що прийде таки до порозуміння між ним і опозиційною ,,Солідарністю", яка була поставлена поза законом рівно п'ять років тому, коли-то у грудні 1981 року проголошено у Польщі вийнятковий стан і почалися масові арешти членів опозиції.

Закордонні обсерватори в Польщі твердять, що, може, Ярузельський каже правду, коли сподівається ,,внутрішнього замирення", бо обидві сторони, — уряд і опозиція, потребують одні одних. Головною і чи не єдиною причиною зміни внутрішньої політики Ярузельського є просто трагічна економічна криза Польщі. Польща винна закордонові 31 більйон долярів і не всилі сплачувати навіть відсотки від цієї астрономічної суми заборгування. Експорт польських товарів усіх родів впав нижче 1980 року. Польща — хліборобська країна, терпить на брак харчів. Чорний ринок — це єдине спасення для населення, яке тільки там, на чорному ринку, може дістати все йому потрібне, включно із забороненою літературою, маслом і мукою. Як відомо, передвоєнна Польща між двома світовими війнами вела препогану і вийнятково немудру політику національної асиміляції всіх — неполяків, що було згори утопією, бо було ясно, що не вдається експеримент із насильним асимілюванням близько 40-ка відсотків непольського населення, свідомого своєї національної окремішности. Але при тій немудрій та інколи й злочинній національній політиці — їсти було в Польщі вбрід. Польща експортувала не тільки зерно, але навіть цукорняні вироби і ресторанами у Варшаві та всіх інших містах Польщі втішалися доброю маркою, що можна було дістати там вибагливий харч. Все це звучить тепер для поляків, як байка, бо комуністичний режим уже відомий у всьому світі, що він майстер у перетворенні багатої країни на країну жебраків. Адже й Україна славилася колись, як ,,житниця Европи", а в 1930 роках прийшло там до небувалої голодової катастрофи і по нинішній день, коли нема в Україні голоду, то і нема харчових продуктів, які на Заході є чимось звичайним і нормальним.

Ярузельський оптиміст, бо вибирається в подорож до Риму і заповів, що відвідає Папу Павла Івана II, який є, як відомо, не тільки поляком, але й польським патріотом. І саме польське духовенство є посередником у теперішньому ,,діялозі" уряду з опозицією. Між Католицькою Церквою і урядом настав уже непевний мир чи перемир'я на такій базі, що церковна ієрархія погодилася, що з церковних проповідниць не буде протирежимної аґітації та підбадьорювання опозиції і що з церковних шкіл так само буде виелімінована ,,політика".

Польський уряд, щоб рятувати астрономічний дефіцит не тільки торговельного, але й бюджетового балансу, мусить хапатися підвищення податків та скреслення різних субвенцій. Ті обидва засоби страшенно непопулярні і при існуванні напруження між урядом і опозицією може прийти до нового вибуху — нових масових демонстрацій із зударами з поліцією та повороту до режиму поліційного терору. Уряд не хоче цього, а опозиція свідома, що проти волі уряду вона не може леґалізувати себе і що всередині опозиції нема повної згоди. У ,,золотій добі" ,,Солідарности" її голова Лєх Валенса перестерігав своїх однодумців, щоб не перетягали струни і не вимагали демократизації режиму. І коли його не послухали і до влади прийшов Ярузельський із вийнятковим станом, то він, Ярузельський, виправдував свої методи правління патріотизмом, бо, мовляв, він рятує Польщу від окупації совєтськими військами. Така окупація завжди висить над Польщею, як Дамоклевий меч, і її не хочуть Папа, Церква, ані рядовий польський громадянин. Тому тепер стало у Польщі ,,легше жити", але завтрашній день — далі там невідомий.

Микола Бараболяк

ДУМКИ З ПРИВОДУ ГЕЛЬСІНКСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ У ВІДНІ

Комісії прав Прав Людини при СКВУ, організації Американців в Обороні Людських Прав (АОЛПУ), ,,Смолоскип", ЗП Української Гельсінкської Групи й іншим нашим представникам, які зібрались у Відні, щоб слідкувати за нарадами Гельсінкської Конференції, належить особливе признання за їхню роботу, бо це насправді найважливіше завдання на еміґрації: говорити інтеліґентно до світу про Україну на міжнародних форумах. Особливо цінними треба вважати виступи наших людей із такими креденціями як Леонід Плющ. При всяких нагодах говорили наші представники у Відні про наше право на самовизначення, про право на культурний розвиток, про свободу думки, преси й інші права скаталоговані у Всесвітній хартії прав людини з 1948 року та в трьох анкетах до тої хартії, схвалених Генеральною Асамблеєю ООН в 1966 році. Все це дуже корисне, бо що більше можемо робити як пригадувати світові про наруги над нашам народом у СССР. Та виконуючи це завдання, не можемо водночас забувати про дійсність і не зражуватись у невдячному завданні — інформувати світ про нас. Бо як мало зрозуміння для наших змагань і нарікань, і симпатії для нас має той західній світ, на який ми так уповаємо!

Кілька місяців тому відбувалися наради 101 членів Бльоку Народів, непов'язаних ні з з народами НАТО, ні Варшавського Бльоку. Конференція ця гостро засудила американську політику супроти Південної Африки, але ні словом не писнув там ніхто про права людини в підсовєтській сфері. А нагода була. Та ж ЗСА ніколи не мали ніякої влади в Південній Африці, не були колонізаторами цієї країни, як Росія нині в стосунку народів цілого совєтського бльоку. Америка має свою думку як найкорисніше перевести ліквідацію апартеїду і засуджувати її насправді немає завіщо. Але ліберальні кола світу вважають, що треба до Південної Африки особливо стосувати договорення про права людини; і на африканському фронті ця декларація діє. Чому західній світ не ставиться насправді серйозно до питання оборони прав людини підсовєтських людей?

Причина цього частинно у генезі декларації про права людини.

До часу жидівського голокосту, вважалось, що якщо у державі є порядок і діють якісь закони, то інші держави не є покликаними встрявати у справи тієї іншої держави в обороні покривджених груп. Жидівський голокост переламав цю традицію невстрявання. Протиколоніяльні настрої у світі мали теж вплив на те, що прийнято постулят виступати в обороні груп, коли їм діється кривда. На перше місце висунулась вимога ставати в обороні ,,расових" груп. Не так національних як расових. Ось чому такий крик у світі, а головно в Америці, в обороні негрів у Південній Африці та жидів у Совєтському Союзі.

Ми хочемо бачити в Америці ґлядіятора, який бореться за людські, а головно національні, права. Та це невірний погляд на американську політику. Америка не має зрозуміння для питання культурного імперіялізму, зокрема у формі етноциду, чи мовного ґеноциду. В Америці звуть Совєтський Союз ,,nation", в сенсі держави, як у тому змислі говориться про ,,American Nation". У ЗСА існує вправді питання ,,nationalities", наприклад еспанську чи в'єтнамську. Були намагання завести двомовність. Але останніми часами має перевагу погляд, що це нерозумна політика фаворизувати мови і культури ,,національностей"; треба плекати англійську мову, яка є цементуючим чинником у державі. Ці критерії американська політика переносить і на ситуацію у СССР. Вона приймає, що у Совєтському Союзі, як федеративній державі, мусить мати перевагу російська мова, і тому наші арґументи про етноцид ледве чи доходить до свідомости американців. Еспанець чи в'єтнамець може собі говорити кілько хоче по своєму. Знають американці і про те, що наші земляки в Україні нехтують своєю мовою в обставинах, де нема і не може бути тиску русифікації, як у розмові вдома.

Закінчення буде.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ТРОХИ ПРО ,,ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР У КЛІВЛЕНДІ" ТА ІНШЕ

Не можу не відгукнутися на надзвичайно змістовний і об'єктивний допис п.з. ,,Літературний вечір у Клівленді", що був видрукуваний у числі щоденника ,,Свобода" з 21-го листопада, підписаний ініціялами С.В.

Там була мова про вечір, присвячений творчості письменника М. Хвильового. Автор статті дуже позитивно написав про видання тут на Заході творів письменників, заборонених в Україні. Похвалив читання творів Хвильового, виконане мисткинею М. Гарасовською та д-ром М. Дейчаківським.

Потім автор допису згадав про творчість таких письменників, як Павло Тичина та Микола Хвильовий. На його думку — так, як цінять лише ранні твори П. Тичини, його неперевершені поезії ,,Соняшні клярнети", чи ,,Скорбна мати" й інші, за пізніші твори, коли він став ,,сталінським режимним віршописцем", не варто його звеличувати. Тож, вважає шановний автор допису, що і твори М. Хвильового треба розрізняти та цінити те, що він писав пізніше, коли кинув гасло ,,Геть від Москви!", а не раннє писання його, як найбільш фанатичного комуніста.

Зокрема С.В. пише про новелю М. Хвильового п.з. ,,Я", називаючи її ганебною і глибоко аморальною, та дивується чому її пропаґують і ґльорифікують. Він навіть радить талановитій рецитаторці М. Ґарасовській викреслити цей твір з її репертуару.

Пригадала і я, що колись, досить давно, прочитала цю новелю ,,Я". Зробила вона на мене жахливе враження, бо перед очима стали страшні початкові роки Жовтневої революції (,,безкровної") 1918-19 років.

Тоді мій батько був священиком у невеликому, досить глухому селі на Полтавщині, та, хоч мені було 9-10 років, в пам'яті закарбувалися жахливі події, свідком яких мені довелося бути. По селах ,,гасала" кіннота звироднілих істот (в них не було нічого людяного), що називала себе ,,Червоною ґвардією", та карала тих, кого вважали ворогом. Вони їх нищили, а перед тим, як убивати, найжорстокіше мордували. Нормальна людина не може собі уявити які тортури придумували вони для своїх жертв. Найчастіше ці жертви були заможніші селяни та священики, цих обвинувачували, бо вони ,,молилися за царя".

Ще у 1972 році був видрукуваний у кількох числах ,,Свободи" мій спогад про події тих часів п.з. ,,Честноє слово большевіка комуніста" і, поки живу пам'ятитиму те страшне ,,слово чести", та, на жаль тут на Заході є досить ,,наївняків", які хочуть вірити, а може й вірять, у те зрадливе ,,большевицьке слово".

Л. Дончук
Філядельфія, Па.

Володимир Жила

СКОРИСТАЙМО З ДОСВІДУ ВЕЛИКОГО МИТРОПОЛИТА

Іван Музичка, ,,Екуменічна діяльність Митрополита Андрея Шептицького в Росії в 1914-1917 роках", Богословія, 47 (1983).

Понад сорок років тому Митрополит Андрей Шептицький пішов з життя, але й сьогодні він серед нас. Його діяльність, що відзначалася всебічністю і не обмежувалась лише до церковно-релігійних справ, а охоплювала всі ділянки українського життя й культури, надихає нас в розпорошенні на велику працю для добра поневоленої окупантом України й її переслідуваних Церков. Вона формує нашу волю і характер, зокрема тепер, коли ми готуємося до святкувань Тисячоліття Хрищення України й хочемо надати цій історичній події глибокого релігійного й культурно-національного значення та провести її в дусі християнської любови, порозуміння й єдности.

Наукових досліджень екуменічної діяльности Митрополита Андрея Шептицького поки немає багато. Тому працю о. І. Музички приймаємо з вдячністю. Він взявся до трудної роботи, маючи для цього потрібний досвід і науково-методичний підхід.

Рецензована стаття призначена, насамперед, для фахівців. Але значення її далеко ширше. Вона стане в пригоді будь-кому, хто цікавиться особою Митрополита Шептицького, а зокрема його екуменічною діяльністю. До справи автор підійшов дуже сумлінно, зокрема в доборі матеріялу. Читаючи сторінку за сторінкою цього дослідження, відчуваємо, наскільки кропітким і вдумливим було його зусилля. Отець І. Музичка досить всебічно охопив життя і діяльність Митрополита-в'язня під час його трирічного побуту в російській імперії (1914-1917).

Дослідження складається з чотирьох розділів, вступу й заключення. У вступі маємо методологічно поданий матеріял про походження Митрополита, його суспільно-політичні й релігійні погляди та його запал до екуменічної діяльности. Перший розділ присвячений розглядовій ситуації Російської Православної Церкви й інших віровизнань наприкінці XIX і початку XX сторіч. Змальовано тут і духову атмосферу того часу та показано перші паростки екуменізму. Згадує автор також і про велику екуменічну подію — Велеградський конґрес (1907), який розглядав взаємовідносини між православним Сходом і католицьким Заходом. Митрополит Андрей, беручи участь в конґресі, стояв твердо за об'єктивне й всестороннє розглянення спірних питань між Сходом і Заходом. Він вже тоді, як слушно підкреслює автор, був ,,справжнім екуменістом", що не розраховував ,,на конюнктури", а враховував ,,потреби душі". Його мислення було євангельським, просякнутим духом істини, що ,,змагається добрим змагом віри". У нього також не було політичних намірів. Він стояв за повне ,,збереження східнього обряду в повній його ідентичності, без ніяких домішок".

Тут буде до речі ствердити, що Митрополит Шептицький тричі побував у Росії (1887 р., 1908 р. і 1914-1917 рр.). Перший раз, щоб познайомитися зі східнім обрядом поза Галичиною. Другий раз, інкоґніто, для нав'язання ближчих екуменічних зв'язків і третій раз не по-своїй волі. Туди його вивезли як в'язня російської імперії.

У другому розділі простежуються основні події на життєвій дорозі Митрополита-в'язня й аналізуються його поняття екуменізму. Вони, на його думку, повинні зводитися до ,,діялогу-розмови в дусі чину й любови", а не до богословської чи правничої дискусії. Таким чином, основи його екуменізму: ,,взаємно себе пізнати", ,,вести розмови, стрічатися в дусі любови і бути готовим собі помагати". І це він всюди засвідчував своєю поведінкою і своїми виступами. В Росії він виступав подібно, як колись виступав у Римі апостол Павло. Тому автор дослідження називає його апостолом-в'язнем. Митрополит відважно проповідував ідеї екуменізму й здобував приятелів для свого розуміння християнського діялогу. Він вважав, що ,,ненарушена Літургія Сходу і монашество" — це рушійні сили його екуменізму. Митрополитові подобалося також на Сході велике прив'язання до обряду та факт, що літургія там часто була єдиним вчителем духового життя, правд віри й об'єднуючим чинником благовістити Христове слово. Він чітко відрізняв православ'я церковне від православ'я державного, яке він називав православ'ям ,,казьонним", бо воно спиралось на державній силі.

Третій розділ присвячений оснуванню ядра Російської Католицької Церкви в Росії і організації російського екзархату, з якого Митрополит виключив Україну й Білорусію в межах їх етнографічних границь.

Побував Митрополит Андрей також і в Києві, де утворив генеральний вікаріят для галичан і для галицьких священиків, що їх вивезено під час російської окупації. По його від'їзді тут збудовану малу церкву для греко-католиків, до якої, як пише о. І. Музичка, ходили на Богослуження також православні.

Популяризація в книзі досвіду екуменізму є дуже корисною. Як бачимо Митрополит Шептицький випередив сучасний світовий екуменізм на близько 50 років. За його досвідом пішли спочатку ентузіясти Заходу, а згодом і Рим, пам'ятаючи, що християнська любов — це єдина сила, що приведе нас до спільного діялогу, до взаємного пізнання й зрозуміння та до взаємної допомоги.

І останнє, автор добре продумав композицію своєї статті, щасливо уникнувши повторень. Можна не сумніватись, що праця о. Івана Музички буде схвально оцінена нашою науковою громадськістю і принесе значну користь українському релігійному життю у його теперішньому розвиткові.

ЩЕ ДО 24-ТОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ РЕҐІОНАЛІСТІВ

У числі 229-ім ,,Свободи" з 2-го грудня 1986 року появилася обширна стаття підписана В.Л. про 24-ту конференцію реґіоналістів. А тому, що реґіональні справи мене цікавлять, до того працюю вже поверх 17 років у Головному Комітеті Підгаєччини, статтю читав ,,одним духом", і дещо збентежений, рішився написати деякі зауваження, а радше доповнення.

Передусім слід висловити признання авторові статті за дбайливо опрацьований репортаж про перебіг нарад. Як бачимо, вони були речеві, а що більше, потрібні для підсилення праці реґіональних комітетів та, взагалі реґіонального руху.

З другого боку мене сильно здивувало, а ще більше вразило, що це вже відбулася 24-та Конференція, про яку довідалися з преси, так само як про попередні. Справді, колись зустрічали в ,,Свободі" оголошення про такі конференції, але вони звичайно появлялися в дні нарад або день-два після них. Мене цікавить як реґіональні комітети дізналися про такі наради й тому можуть брати у них свою участь. Наш комітет хоч давно вже видав свої книги, надалі діє і плянує свою роботу на майбутнє.

Багатьом відомо, а Комісії реґіональних дослідів при НТШ зокрема, що Головний Комітет Підгаєччан заснований 2-го листопада 1969 року. Багато причинився до того ред. Іван Дурбак, секретар згаданої комісії НТШ, який тісно співпрацює з нашим комітетом. Знають про нього проф. Василь Лев, голова комісії, та д-р Роман Миколаєвич, з яким співпрацювали довгі роки. І на диво! Головний Комітет Підгаєчан у Дітройті це ні разу досі не мав щастя бути запрошеним чи принайменше повідомленим про заплановані конференції. Не знаю як таке явище назвати — недоглядом чи, як дехто висловлюється, недбальством організаторів? Так чи інакше, досі ніхто із Головного Комітету Підгаєчан у таких конференціях участи не брав, але у звідомленнях з відбутих кількох конференцій були згадки про нашу роботу та пляни. А ми маємо досі солідний дорібок. Для прикладу наведу дещо із нашої дотеперішньої роботи.

(Закінчення на стор. 3)

ЗА ВІЛЬНУ УКРАЇНУ

Інтерв'ю журналу ,,Контакт" з Ярославом Пеленським

III.

К.: Яке було тло розколу в ОУН на бандерівців і мельниківців?

Я. П.: Треба підкреслити факт, що ОУН не була політичною партією в прямому розумінні, вона була радше політичним рухом, організацією. Тому в ній були репрезентовані різні течії. Члени ОУН навіть не бажали називати себе партією, тому що саме поняття партії вважали неприйнятим і вживали його лише стосовно до традиційних політичних угруповань. В ОУН, з одного боку, існувала фашистська і авторитарна течія, але з другого — діяла демократично-народницька, хоч вона була в меншості і завжди програвала, — існувала народницька група Мітринги. Отже, політичний рух ОУН був диференційований, і коли доходило до кризи — розпадався, відбувалися поділи.

Зауважмо також, що в недемократичному русі важко примирити різноманітні інтереси. В нормальній політичній партії різні течії якось співіснують і ведуть явну гру інтересів, в результаті якої виникає узгодження спільного становища. в недемократичних партіях — комуністичних чи фашистських — гра інтересів має мафіозний характер; отже, в організаціях цього типу важко досягти нормальної політичної діяльности. Як правило, конфлікти доводять до розколів, тому що немає вільної гри сил, є тільки перемога або поразка.

К.: Перший поділ стався на II, так званому краківському з'їзді ОУН у 1940 р. — на бандерівців і мельниківців, хоч обидва ті угруповання почали формуватися вже раніше, у 1939 році. Які були політичні розходження між ними?

Я.П.: Крім різнорідности течій, свою ролю відіграла також боротьба за владу. Слід пам'ятати, що в недемократичних групах вона відбувається інакше, ніж у демократичних, вона більш завзята; немає в ній пошуків компромісу, лише підкреслюється різниці і протилежності. Під час розколу за Степаном Бандерою пішла більшість молодих військових діячів. Так звані крайові ОУН-івці, отже, майбутні бандерівці, були прихильниками ширшого застосування терористичних методів, натомість діячі, які були в еміґрації, більшу увагу звертали на дипломатію, а також на традиційну політичну й військову діяльність. Чергова різниця стосувалася поколінь. Старий провід (ПУН), отже, прихильники Мельника, це люди ще періоду 1917-21 років, натомість молодші — прихильники Бандери — були продуктом місцевого підпілля. У них був інший підхід до справи. Їх ділила також концепція революції. Бандерівці жартома називали себе большевиками, а мельниківців — меншовиками. Це був конфлікт твердих з м'якими. Бандерівці схилялися до пермаментної революції, надавали великого значення спонтанності, хоч вони цих термінів і не вживали, натомість люди з ПУН підкреслювали значення створення апарату, армії і дипломатії. Однак вирішальним чинником була боротьба за владу.

К.: В Польщі поділ на бандерівців і мельниківців — це поділ на супротивників і прихильників співпраці з німцями.

Я. П.: До певного часу обидві групи певною мірою були готові співпрацювати не так з Німеччиною взагалі, як, скажімо, з Абвером (військовою розвідкою), себто з армією. Однак проголошення прихильниками Бандери української держави 30-го червня 1941 року у відповідь, на яке німецька влада відреаґувала арештами, втягнуло їх у конфлікт з Німеччиною. Коли б німецька влада, як у випадку Хорватії, сказала: ,,Гаразд, нехай з'явиться на територіях Східньої Галичини якась невеличка українська держава", — не було б конфлікту.

К.: Погляд, згідно з яким одні більше, а інші менше були схильні до співпраці з Німеччиною, подибуємо також на сторінках українських часописів. Наприклад, бандерівці закидають мельниківцям коляборантство...

Я. П.: Так, але мельниківці бандерівцям — що їхнє керівництво було в руках Абверу. Це політичні обвинувачення, які одна група висуває проти другої у процесі політичної боротьби, яка між ними точиться досьогодні. Науковець, історик не може розглядати їх як факти.

К.: Але й мельниківці вийшли в конфлікт з Німеччиною.

Я. П.: Коли через кілька тижнів групи мельниківців пробралися до Києва, Ґестапо їх розстріляло. Це було не так, що мельниківці щось від німців отримали. Одного з їхніх головних політиків, Олега Ольжича, замордовано у концтаборі.

К.: Як діячі ОУН уявляли собі перспективи після вступу німців в Україну? Чи вони вважали, що нові окупанти дозволять створити незалежну українську державу?

Я. П.: На підставі того, що знаю, вважаю, що думали, що німці дозволять. У студентський період я був пов'язаний з демократичною течією націоналістичного руху і знав усіх його головних діячів. Я їм ставив такі самі запитання, які ви мені тепер ставите. Згадуючи відповіді, я можу сказати: вони вважали, що створять армію і будуть боротися проти большевицької Росії.

К.: А що далі?

Я. П.: Большевицька Росія перестане існувати, і буде незалежна Україна.

К.: А гітлерівська Німеччина?

Я. П.: Так далеко вони не думали. На півроку вперед, але не далекосяжно. Це були дуже молоді люди — Ярославові Стецькові було 29 років, а його міністрам — близько тридцяти . В них не було досвіду. Вони вважали, що Німеччина погодиться. Наприклад, один з найінтеліґентніших ОУН-івців Іван Ґабрусевич, який загинув у концтаборі, до самого кінця вважав, що вчинене німцям було великим непорозумінням.

К.: Але бандерівці створили Українську Повстанську Армію.

Я. П.: З цим треба бути обережним. Беручи історично, перші відділи організував на Поліссі на прикінці 1941-1942 років отаман Тарас Бульба-Боровець. Дещо пізніше бандерівці опанували їх і розбудували. Я не є прихильником Боровця, можна сказати, що він був клясичним українським отаманом, ватажком з анархістською завзятістю. Боровець не був членом жодної партії, просто зібрав людей і зорганізував УПА.

(Продовження буде)

Почали відзначувати 1000-ліття Хрищення

Швидкою ходою йде до нас Новий Рік. Він зовсім наблизить нас до відзначення Тисячоліття Хрищення Руси-України. До цієї великої події відповідно підготовляється український церковно-громадський форум, кожна свідома українська громада у діяспорі.

Старанням громадського Комітету Тисячоліття Християнства України, українська громада міста Сиракюз, Н. Й., дала початок святкуванням цього великого ювілею на терені нашого стейту. В неділю, 23-го листопада ц. р., о годині 5-ій по полудні , в церкві св. Івана Хрестителя зібралася на урочистий Молебень численна українська громада, щоб відзначити Чин відновлення хрищення Руси-України рівноапостольним князем Володимиром та відновити свою відданість Христові з нагоди цієї великої події.

Молебень відправляли о. митрат Василь Середович, о. Андрій Чорний та о. диякон д-р Мирон Ткач. З цієї нагоди о. А. Чорний сказав проповідь по-українському, а о. диякон д-р М. Трач по-англійському. Зі своїми прапорами у Молебні взяла участь сумівська та пластова молодь в організаційних однострoях, ООЧСУ та ОЖ ОЧСУ. Між присутніми був також стейтовий законодавець Мелвін Зиммер. Усі присутні могли брати в Молебні активну участь та слідкувати за ним, бо двомовний зміст цього Богослуження, виданий Преосвященним Владикою Робертом Москалем, був доступний для усіх вірних.

Горять свічки у руках присутніх. Гарно співає церковний хор під керівництвом мгр Марусі Тишко. Моляться вірні та священики, а думка лине у древній Київ, несеться понад Дніпром... „Вірую в єдиного Бога Отця, Вседержателя, Творця неба і землі...",—відповідають переконливо присутні—далекі нащадки тих русичів, що христилися у Дніпрі та по всій Україні тисяча років тому.

Урочистий Молебень завершився могутнім „Боже, вислухай благання". Шкода однак, що слова цієї пісні не звучать більш впевнено, міцніше і переконливіше... Помилуй нас, Боже, по великій милості Твоїй.

Місцевий комітет Тисячоліття Християнства України діє під керівництвом проф. д-ра Івана Ґвозди. Він наполегливо працює над формами дальшого та гідного відзначення цієї великої події на терені нашої громади. Праця Комітету йде у трьох комісіях: фінансовій, програмовій та зовнішніх зв'язків.

З нинішньої нагоди виготовлено відповідний інформаційний матеріял для місцевої преси, зроблено інтерв'ю з кореспондентом „Сиракюз Геральд Джорнел", який наступного дня поінформував американську публіку про подію в нашій громаді та взагалі про відзначення Тисячоліття Хрищення України. Треба надіятись, що інформуватиме її ще багато разів у майбутньому.

Микола Дупляк

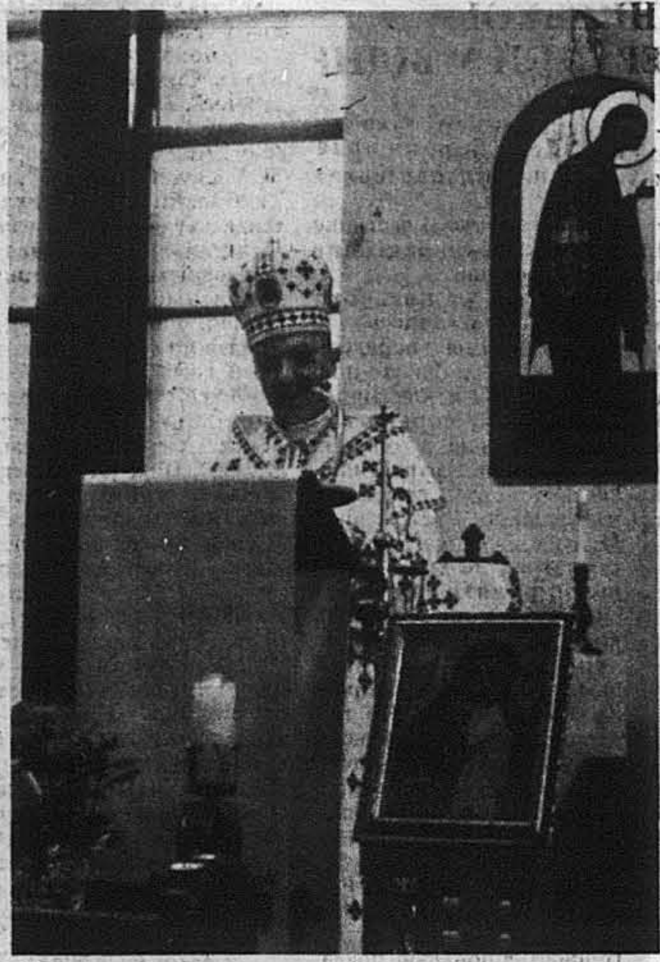
ПРЕСОВЕ АҐЕНТСТВО Ройтерса інформує, що чотири особи втопилися ,а 26 були виловлені з прибережних вод моря після того, як туристична яхта, натрапивши мабуть на підводну скалу, почала потопати у недалекій віддалі від Бомбею. Індійські засоби масової інформації повідомили, що урядова комісія розпочала слідство у справі цієї катастрофи.

ПОЛІТИЧНІ І ВІЙСЬКОВІ спостерігачі погоджуються з думкою, що Москва розпочала експансію на Тихому океані. Австралійська газета „Едж оф Мелборн" повідомила, що представники Совєтського Союзу і республіки Вануату підписали в Сіднею договір, на підставі якого совєтські риболовні кораблі можуть ловити і процесувати рибу у водах тієї держави і користуватися її портами. Вануату — архіпелаг, що складається з 11-ти більших і 69 невеликих островів, які розположені приблизно 1,000 миль на північний схід від Австралії і 500 миль від Фіджі. Це вперше совєтські кораблі зможуть запливати до портів на Тихому океані. Спостерігачі і дипломати багатьох країн світу звертають увагу, що совєтські риболовні кораблі займаються не тільки ловленням риби, але також шпигунством і слідкуванням за рухами кораблів інших держав.

ГОЛОВА СЕНАТСЬКОЇ КОМІСІЇ у справах розвідки Дейвид Дюренберґер не міг приховати незадоволення, коли підполковник морської піхоти Роберт Ерл відмовився давати зізнання з приводу достави зброї Іранові. Він був у Раді Крайової Безпеки асистентом полковника Олівера Норта, який раніше також відмовився давати зізнання. Полковник Р. Ерл, мотивуючи свою відмову, покликався на шосту поправку до Конституції, яка передбачає право відмовитися від зізнань з процедурних причин. Він заявив у сенатській комісії, що просто не мав часу підготовитися до переслухання.

Ювілейні святкування у сестер Василіянок

Митрополит-Архиєпископ Стефан Сулик виголошує проповідь під час Св. Літургії в монастирській каплиці у Факс Чейсі.

Сестри Василіянки прибули з усіх монастирів провінції до матірнього дому Чейсі, Па., щоб врочисто розпочати святкування 75-річчя провінції в Америці, благодарственною Св. Літургією, в День Подяки, 27-го листопада ц. р. Божественну Св. Літургію відслужив о. В. Шотт, Протоігумен оо. Францішканів, о годині 9-ій ранку в монастирській каплиці.

В проповіді о. Шотт завізвав Сестер дякувати Богові за 75 років служіння, також за М. Єлену і її товаришок, що вклали багато праці в початкових днях сьогоднішньої провінції. Окремо подякував Сестрі М. Клярі, Провінційному Зарядові і всім Сестрам Василіянкам за їхню відданість Божому людові продовж цих 75 років існування в ЗСА.

По відспіванні „Многолітствія" при кінці Св. Літургії кожна Сестра окремо приступила до престола, щоб поцілувати хрест і Євангеліє. Слідував сніданок в їдальні Сестер. Традиційний святковий обід був спожитий при спільній трапезі о годині 2-ій по полудні.

28-го листопада С. М. Кляра, Провінційна Ігуменя виголосила звіт зі стану провінції від заснування в 1911 році по сьогоднішний день.С. Селест, провінційна скарбничка склала звіт із фінансового стану провінції за останні три роки. По полудні відбулись сходини Ради Сестер, на яких обговорено порядок сходин Поширеної Ради, що відбудеться в Римі, Італія, від 22-го березня до 4-го квітня 1987 року, для вищих ігумень Чину, на яких буде присутня Провінційна Ігуменя Сестра Кляра з Філядельфійської Провінції. Ввечорі Сестри розважались при висвітленні веселого кіна та частувались смачною перекускою.

День 29-го листопада був призначений для оглядин міських музеїв і ботанічних городів по виборі Сестер.

30-го листопада Митрополит-Архиєпископ Стефан Сулик відслужив торжественну Божественну Св. Літургію о годині 11-ій ранку в монастирській каплиці, в сослуженні о. Йосифа Бала, монастирського капеляна.

У своїй глибоко-зворушливій змістом проповіді Владика Стефан хвалив відданість М. Єлени Лянгевич і її товаришок за готовість на таку трудну місію між українцями-поселенцями і сиротами на чужині, підкреслюючи що Василіянська спільнота існує в Америці сьогодні тому, що вони згодились на цю місію, та подав „веселку надії" Сестрам, що сьогодні починають останнє чвертьсторіччя свого існування. Він закликав їх до душевного оновлення і цілковитого віддання Христові через відокремлення, самозречення і молитву правдиве переоцінювання покликання тепер і в майбутньому, залежне від переоцінювання духовного зобов'язання кожної Сестри окремо.

Владика Стефан подякував СС. Василіянкам в імені духовенства і вірних провінції за їхні змагання для добра українців католиків в ЗСА, також тим Сестрам, що вже втішаються вічною нагородою за їхню відданість і любов до Божого люду. Владика Стефан склав їм побажання: „Хай Бог уділить вам, дорогі сестри св, Василія Великого миру, здоров'я і радости на многі благі щасливі літа!"

Після відспіванні „Многолітства " Сестри приступили до престолу та одержали Архиєрейське Благословення. По спільному обіді в їдальні Сестер Владика Стефан стрічав кожну Сестру окремо в розмовниці, перед від'їздом до Філядельфії. Звеличений присутністю Митрополита, день 30-го листопада ц. р. залишиться пропам'ятним в історії Сестер Василіянок, Провінції Христа Чоловіколюбця.

С. Єроніма Роман, ЧСВВ

ЗЕМЛЕТРУС СИЛОЮ 4,2 за скалею Ріхтера навістив центральну частину Греції і спричинив тільки деякі незначні матеріяльні шкоди, але жертв у лядях не було. Головним центром трясення були гірські околиці, приблизно 125 миль від Атен. Три години пізніше трясення повторилося, але вимір його був значно слабший, бо лише 3,5 за скалею Ріхтера, — заявили офіційні грецькі чинники і передало агентство Ассошіейтед Пресс.

Листопадова академія в Джерзі Сити

Українська громада в Джерзі Ситі заходами місцевого товариства „Рідна Школа", Станиці Пласту та Осередку СУМА відзначила 68-мі роковини Листопадового Зриву святочною академією 2-го листопада ц. р. в Українському Народному Домі.

Академію відкрив голова Відділу УККА Зенон Гальковмч та представив присутніх на залі учасників Визвольних Змагань ред. Івана Кедрина-Рудницького та Володимира Карого, яких присутні привітали оплесками. Учасники академії з увагою вислухали доповіді корифея українських журналістів ред. І. Кедрина-Рудницького, який чітко і ясно з'ясував причини і наслідки листопадових подій на тлі історії галицької землі, починаючи від заснування города Львова, польської окупації українських земель, поділів Польщі, розвитку української національної свідомости і політичної думки за часів австрійської окупації Галичини, політичну ситуацію в Европі напередодні Першої світової війни, яка сколихнула цілим світом, становищем українців під двома займанщинами, створенням Української Держави, розвалом Австро-Угорської монархії і намаганням Польщі приєднати до своєї відновленої в тому часі держави українські землі Галичини. Він вказав на те, що поляки дістали велику допомогу від західніх держав тому, що мали зв'язки і приятелів, яких ми не мали. Він кинув виклик молодому поколінню у вільному світі, кажучи, що його завданням є ширити вірні інформації про український народ і його змагання, здобувати приятелів для нашої боротьби за свою державність.

В мистецькій частині академії виступив відомий бандурист Роман Левицький, який при супроводі бандури відспівав монтаж стрілецьких пісень, пісню кобзаря з драми „Невольник" та на закінчення академії три повстанські пісні. Юнацтво Осередку СУМА ім. Лесі Українки виступило з монтажем „До Великого Моменту", уривок з поеми Івана Франка „Мойсей". Ст. пластун Роман Шевчук відіграв на фортепіяні „Думу" Валеріяна Довженка і уривок з „Суіт Бергамок" К. Деб'юссі. Пл. юначка Ярина Ференцевич деклямувала вірш Л. Тимошенка „Листопад". Академію закінчено відспіванням національного гимну.

Ф. Е.

Вісті з УВАН в Канаді

ПРИВІТАЛИ З 95-РІЧЧЯМ НАРОДЖЕННЯ

Дослідникові й ученому природничих наук інж. Михайлові Боровському сповнилося 15-го листопада ц. р. 95 років життя. З цієї нагоди і в цей день відвідали соленізанта, який перебуває в домі для старших людей „Пресвята Родина" у Вінніпеґу, члени Президії УВАН, інж. А. Качор, д-р Б. Білаш та д-р М. Марунчак і передали від УВАН та наукового світу найкращі побажання заслуженому сеньйорові. При цій нагоді І. Качор вручила соленізантові китицю квітів, пригадуючи інж. М. Боровському його довголітню дослідницьку працю в городництві, садівництві та пасічництві. Інж. Боровський студіював природничі науки в Кам'янець-Подільському університеті (1918) згодом у Варшаві та Празі. Між двома світовими війнами був редактором журналів „Сільський Світ", „Сільський Господар" та „Український Пасічник".

З 1948 року він мешкав в Канаді й тут працював в дослідній станції університету у Вінніпеґу, а пізніше в шкільному уряді, як фахівець для озелення й окрашення шкільних будинків. М. Боровський—професор УТГІ, довголітній член президії УВАН, а останні роки—почесний член цієї установи, член НТШ й інших. Соленізант втішається, як відносно на вік, добрим здоров'ям та передав всьому членству УВАН та українській громаді якнайкращі побажання.

Саме на днях появилося найновіше англомовне видання УВАН „Statistical Tables to the History of Ukrainians in Canada". Автор цієї студії д-р Михайло Марунчак у вступі до цієї праці так пише: „З уваги на те, що в англомовному виданні історії з 1982 року не можна було використати статистику українців Канади з цензусу 1981 року, бо повна статистика появилася кілька років пізніше, автор і видавці вважали за доцільне опрацювати цю статистику саме тепер, коли вже є всі дані, і видати окреме видання зі вступною аналітичною статтею. В цій публікації є 18 статистичних таблиць росту і розвою українців останнього десятиріччя. В ній теж вказано на деякі небезпечні прояви. Це видання є знаменитим доповненням до енциклопедичної англомовної історії автора „The Ukrainian Canadians: A History", яка на ХУ Конгресі українців Канади отримала признання як одна з п'яти більших здобутків української спільноти Канади останніх років.

Ціна видання чотири доляри разом з пересилкою. Хто замовляє англомовну історію українців Канади „The Ukrainian Canadians: A History" (ціна 40 долярів, 970 стор.), отримує це видання як безплатний додаток. Пересилка на оба видання тільки два доляри. Оба видання, як цілість, надаються на святкові подарунки приятелям, рідним, а зокрема англомовному поколінню.

Замовляти в УВАН в Канаді або в книгарнях.

ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ подали до загального відома, що Адміністрація президента Роналда Реґена інформувала Ірак понад два роки про рухи військ Ірану і про всі інші приготування до воєнної офензиви проти тієї держави. Очевидно, Вашінґтон не хотів, щоб Іран виграв війну проти Іраку, бо тоді балянс сил був би захитаний в користь Ірану і були б загрожені не тільки Ізраїль, але також американські політичні й стратеґічні інтереси. Інформації, які отримували іракці від ЗСА, походили переважно з розвідчих полетів американських радарних літаків АВАКС. Цю справу використовують тепер зручно противники продажу зброї для Ірану і допомоги для антикомуністичних рухів спротиву в Нікараґуа, Анголі, Афганістані та інших країнах. При тому, — кажуть політичні спостерігачі, — противники президента Р. Реґена ані словом не згадують, що таку ж зброю, але у значно більшій кількості продають Іранові Совєтський Союз, Великобританія, Франція та інші держави.

Ще до 24-ої...

Закінчення зі стор. 2

Як уже згадано, наш комітет зорганізувався в Дітройті 2-го листопада 1969 року. У вересні 1970 року на „Верховині" відбувся З'їзд Підгаєчан східних стейтів ЗСА з участю приблизно 300 осіб. У травні 1971 року в Торонто, Канада, відбувся І Загальний З'їзд Підгаєчан з 650 учасниками-земляками та гістьми. У 1970-их роках крім Головного Комітету було зорганізованих у різних країнах західнього світу 17 місцевих комітетів та Представництво Головного Комітету в Англії. Всі вони об'єднували кругло 1,100 родин підгаєчан. У 1975 році перевидано чудотворну ікону Матері Божої в Зарваниці, яку поблагословив та оставив на ній свій автограф наш святець Блаженніший Йосиф, Патріярх Української Помісної Католицької Церкви. Ікона розійшлася в тисячах копій по всіх країнах світу. У 1979 році здвигнено пам'ятник сотникові Миколі Галієві, командирові міста Підгайці у 1918 році. В травні 1980 року появилися обидві наші книги: збірник „Підгаєцька Земля" на 742 сторінки великого формату та фотоальбом „Мандрівка Землями Підгаєччини". Обидві книги втішаються доброю репутацією серед інших реґіональних видань. На них наші земляки склали понад 80,000 дол. У 1982 році випущено картинки на різдвяні побажання та інші оказії. Картинки — це поменшена ікона Матері Божої Зарваницької з автографом Патріярха Йосифа та короткою історією ікони. Картинки розходяться масово по всіх країнах світу, а зокрема продістаються в Україну. Там вона становить особливу цінність. Хто має щастя їх одержати, передає з рук до рук своїм рідним і близьким знайомим, а то померлим до домовини.

Від квітня 1970 року почав виходити періодик-журнал „Слово Підгаєчан". Виходить два рази в році. Він є почитним не тільки серед земляків-підгаєчан, але багато не-підгаєчан є його передплатниками. Ось появилося 34-те число з датою грудня 1986 року. На нього наші земляки і прихильники складають стільки пресового фонду, що нам вистачає на покриття коштів цього видання, бо його редакційне опрацювання відбувається на громадській базі, тобто безплатно. Зі своїх фондів Головний Комітет Підгаєчан приділяє грошові датки на деякі важливі суспільно-громадські потреби. Ось цього року приділено 1,000 дол. на Документаційно-Дослідний Центр при Українському Інституті Америки, головою якого є головний редактор нашого збірника проф. д-р Тарас Гунчак. Екзекутивним директором є теж наша „підгаєчанка" народжена в Англії, Надя Дюк, дочка наших земляків з Мужилова. Від самого початку аж досі головою Головного Комітету є відомий суспільно-громадський діяч інж. Василь Колодчин, який у вересні ц.р. був вибраний головою Українського Патріярхального Світового Об'єднання (УПСО).

Це тільки в дуже загальниковій формі наведена праця Головного Комітету Підгаєчан. Ми, підгаєчани, маємо чим гордитися! Наш комітет може не належить до передових реґіональних комітетів, але під ніяким оглядом не пасе задніх,

Василь Папіж,

Дітройт, Миш.

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашої Найдорожчої
ДРУЖИНИ, МАМИ І БАБУСІ

бл. п.

Марії Твердовської

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ

в неділю, 28-го грудня 1986 р. о год. 12-ій дня в українській католицькій церкві св. Юра
при 33 Схід 7-ма вул. в НЮ ЙОРКУ, Н. Й.

Рідних, Приятелів і Знайомих просимо згадати Покійну у своїх молитвах.

РОДИНА

Дня 8-го жовтня 1986 р. з волі Всевишнього відійшла у Вічність
моя Найдорожча СЕСТРА

бл. п.

Марія Гороховянка

Цією дорогою хочу скласти подяку Всім нашим Дорогим Рідним і Приятелям за вислови співчуття, молитви, участь у похоронних відправах, пожертви на Служби Божі, на Патріярший Фонд.

Особливу подяку складаю Всечеснішому о. О. Барщикові за переведення похоронних обрядів та за його теплі і дружні слова. Сердечна подяка о. В. Шараневичеві за асисту у похоронних відправах.

Щира подяка за квіти, вінки та дружню поміч всім, що виявили до мене стільки тепла і любови.

Хай Милосердний Господь Вас щиро винагородить.

ІРИНА ДУВАЛО

Пожертви на ПАТРІЯРШИЙ ФОНД (Рим), зложили:

300.00 дол. — І. Дувало;
100.00 дол. — М. і С. Ґеник-Березовські;
по 50.00 дол. — П. і А. Хараки, Я. і Л. Мичковські;
по 30.00 дол. — А. і Р. Раделицькі, М. Ґеник-Березовський, Р. Ґеник-Березовський — Едмонтон;
по 25.00 дол. — С. Куца, І. Левицька, Д. Винників, о. В. і О. Шараневичі;
по 20.00 дол. — О. і М. Спири, О. Ганкевич, Е. Косевич, О. Федейко, П. Боднарук, О. Веселовська, Н. і Р. Ґеник-Березовські, Г. Боднар, З. Державко, В. Кузик, М. Вовк, І. Бриґідер, М. і О. Фуртаки, С. Лехіцька, М. і Г. Реплянські;
по 15.00 дол. — О. Зелена, О. Проць, М. Комісар-Равич, М. Неґрич;
по 10.00 дол. — О. Миндюк, М. Фандерис, К. Сорока, С. Барановська, М. Сабат, О. Держко, Я. і Ю. Іванчуки, Л. Яківчик, І. Островська, Б. Мельник, М. Файґер, О. Тарнавський, П. Стасів, Т. Михайлюк, Я. Винницька, М. Мелешкевич, І. Базилевич, О. і Р. Копачі;
5.00 дол. — С. Трасевич;
1.00 дол. — І. Пилюк.

Разом $1.186.00

На ЦЕРКВУ СВ. ПОКРОВИ — Торонто

300.00 дол. — І. Дувало;
по 20.00 дол. — Ліґа Українських Католицьких Жінок Канади — Відділ при церкві Св. Покрови, О. Бак, А. Кондрацька, М. і С. Ґеник-Березовські;
по 10.00 дол. — О. Глущишин, Д. Площанська, В. Кушмелин;
5.00 дол. — О. Дзюба.

Разом $415.00

На ЕМІҐРАЦІЙНУ СЛУЖБУ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

по 100.00 дол. — І. Дувало, Родина Гірних;
20.00 дол. — Л. Палій.

Разом 220.00

На ПОМИНАЛЬНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

С. і Б. Базалі, П. і Е. Стасеві, М. і К. Леники, З. і О. Стельмахи, Ч. Чорний.

100.00 дол. — Л. Залеська-Онишкевич на ФОНД УКРАЇНОЗНАВСТВА — Сарсель.

Вступайте в члени Українського Народного Союзу

Шановні Секретарі та Організатори УНС!

Членська кампанія 1986 року кінчається з 31-им грудня. Тому аплікації нових членів прийматиме Головна Канцелярія тільки до 31-го грудня 1986 року.

Докладіть всіх старань, щоб виконати свої квоти та вислати аплікації вчасно, щоб вони дійшли до Головної Канцелярії не пізніше, як 31-го грудня 1986 року.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНС

Український Народний Союз
ПОШУКУЄ ДОСВІДЧЕНИХ

АҐЕНТІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ і ЗАГАЛЬНИХ АҐЕНТІВ-ПРОДАВЦІВ

зі знанням української і англійської мов на околиці
Чикаґо, Ню Йорк, Торонто, Філядельфії, північного Ню Йорку і Нової Англії
з метою розбудувати і керувати мережами аґентів-продавців в тих округах.

- Впроваджуючі інформації
- Платня у формі позички
- Відсотки від комісового
- Всі бенефіти

Звертатись до:
H.P. Floyd, National Sales Director
Ukrainian National Association, Inc.
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 451-2200

Найкращий дарунок на св. Миколая і Різдво!

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ —

НЕОБХІДНА КНИЖКА ДОМА І В ШКОЛІ!

ПОДБАЙТЕ, щоби в кожній публічній бібліотеці була повна і стисла двотомова

Енциклопедія України

В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

ЦІНА:

Том I	$ 75.00
Том II	$ 85.00
Хто замовить ОБА ТОМИ платить	$140.00

включно з пересилкою

Замовлення і належність ТІЛЬКИ ЧЕКАМИ або ПОШТОВИМИ ПЕРЕКАЗАМИ (M. O.) слати

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.
30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302

Головна Канцелярія УНСоюзу
має на складі ще деякий запас

РІЗДВЯНО-СВЯТОЧНИХ КАРТОК

артистів Едварда, Яреми і Юрія Козаків.

З огляду на це, що запас малий, не висилалося їх всім передплатникам СВОБОДИ, але передплатники можуть замовляти картки у Головній Канцелярії УНСоюзу.

Замовлення просимо робити англійською мовою

Прошу прислати .... святочних карток на суму $ ....
Ім'я, прізвище ....
Число дому і вулиця ....
Місто .... Стейт .... Зіп ....

Ціна карток: 12 за $4.00

Прихід з продажі призначений на розбудову СТИПЕНДІЙНОГО ФОНДУ УНСОЮЗУ.

Чеки проситься виставляти на: Ukrainian National Association

Екзекутива...

(Закінчення зі стор. 1)

бути якогось об'єднання з людьми, що роз'єдналися свідомо й цілево, щоб скорше чи пізніше „перебрати владу" у громаді й повести свою політику. Це головна ціль опозиції. Не про об'єдання громади їм іде, але про об'єднання під своїм проводом. Це й було головною ціллю опозиції на XIII конгресі УККА, а коли це не вдалося здійснити, то опоненти не вагалися роз'єднати громаду і перекинути всю вину на УККА, а себе поставити в ролю оборонців „правопорядку", цебто обернути кота хвостом".

Коли пишеться цей репортаж появилася теж в „Америці" ч. 210 з 2-го грудня ц.р. Заява представників УККА з 22-го листопада ц.р. за підписом д-ра Аскольда Лозинського, д-ра Михайла Снігуровича і проф. Івана Телюка, такого змісту.

„У зв'язку з надрукованим у щоденнику „Свобода" 25-го жовтня 1986 року „становищем" Екзекутиви Української Американської Координаційної Ради, де сказано, що „УАКР погоджується з узгідненим представниками трьох сторін статутом для нової централі під назвою Український Американський Конгрес і готова приступити до спільної підготови для скликання надзвичайного конгресу для створення нової центральної громадської установи під назвою „Український Американський Конгрес", представники УККА у спільній комісії УККА, УАКР і Безсторінніх Організацій стверджують:

1. Від початку спільних розмов, які ініціював Владика Василь Лостен 15-го липня 1985 року в Ню Йорку, представники УККА погоджуються на переговори у справі поправок і доповнень до статуту УККА, але не для оформлення нового статуту для нової централі.

2. Представники УККА відмовились обговорювати зміну назви УККА, бо це означало б ліквідацію УККА і творення на його місце нової централі з новою назвою і заявили, що зміну назви УККА міг би розглядати й вирішувати тільки Конгрес Українців в Америці".

Ця назва є тенденційним перекручуванням фактів. На ділі, вже на першому засіданні статутової комісії, д-р Роман Борковський, в імені представників УАКРади, виразно заявив, що представники УАКРади розглядають тільки новий статут для спільної централі, що його запропонували Безсторонні Організації. Якщо речники УККА думають розглядати свій статтут, тоді представники УАКРади не мають що тут робити. Від того часу більше цієї справи не заторкувано.

Така постава УККА у найбільш критичний час для людей в Україні і тут в діяспорі сильно затривожила Екзекутиву УАКР. Можна дійсно жалувати, що всі дотеперішні добрі намагання довести до якогось порозуміння, спершу Комітету за Правопорядок в УККА, а згодом Владик, бл. п. сенатора Павла Юзика, о. шамб. Степана Чомка, президента СКВУ Петра Саварина і останньо Безсторонніх Організацій під проводом Владики В. Лостена, були марнуванням часу. Яка буде реакція Владики Лостена і Безсторонніх Організацій покищо невідомо. Однак відомо про постанову УЛТПА і Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів, яка все-ще актуальна і обовязуюча по сьогодні, що вони приєднаються до тієї централі, яка прийме їхній статут для спільної централі і погодиться на скликання надзвичайного конгресу, який єдино компетентний ратифікувати статут. УАКР прийняла статут і погодилася на пропозиції Безсторінніх Організацій. УККА відмовився. Зайво доказувати, що відмова речників УККА дуже ускладнила справу і поставила Владику Лостена і Безсторонні Організації у прикре положення. Із вищенаведеного можна зробити таке заключення: де вузькогруповий інтерес домінує над загальним добром, де не громада, але партія стоїть на першому місці, там всяка дискусія стає безпредметною і зайвою.

Євген Стахів звітував про свою участь у діяльності Крайового Комітету для Відзначення 1000-ліття Християнства в Україні і Раді Української Спадщини. Екзекутива УАКР щиро зраділа вісткою, що остаточно успішно полагоджено спір, що заіснував між Владиками і тепер комітет може успішніше діяти, виконуючи свої обов'язки у підготові для урочистого відзначення цієї епохальної події у 1988 році. Він репрезентував УАКР на 60-літньому ювілею катедри св. Володимира в Ню Йорку. Він відмітив, що УККА поширює вістки, що УАКР є за культобміном із СССР. Він вважає, що це культобман, з яким УАКРада ніколи не мала нічого спільного. Екзекутива УАКРади і її члени є рішучо проти культобміну і що поширювання таких вісток це тільки злобні наклепи на УАКРаду. Рішено подати про це спростовання до преси.

Д-р Роман Барановський поінформував, що підготовляє чергове число „Бюлетеня", яке буде розіслане в грудні ц.р. Репрезентував УАКРаду на зустрічі громадянства з представниками стейтової леґіслятури в Олбані і стейтового Департементу освіти, з нагоди видання третього тому із серії видань про народовбивство — геноцид, у якому подано матеріял про Великий голод в Україні. Розглянено можливості створення, на взір Канади, спеціяльного комітету, який мав би зайнятися збіркою матеріялів і заангажуванням відповідних сил простудіювати і опрацювати аналізу поселення українців в ЗСА та його опублікувати. Д-р Іван Флис заявив, що УНС готовий фінансово підтримати цю акцію.

Інж. М. Нич звітував про працю Відділу УАКР у Філядельфії. Він очолював комітет для влаштування концерту „Журавлів", який пройшов з великим успіхом. Відділ влаштував Свято Листопадових Роковин, що відбувалося 2-го листопада. Головним доповідачем був голова УАКРади д-р Флис. Не зважаючи на те, що ВФ збойкотував цю імпрезу, кількість учасників була понад 500 осіб. Відділ співпрацює з Комітетом Оборони Національних і Людських Прав в Україні, що його очолює Уляна Мазуркевич. В репортажі про наради Екзекутиви УАКР *11-го жовтня ц. р.* подано невірно, що відзначення 10-ліття Української Гельсінкської Групи в Конгресі у Вашінгтоні 23-го вересня організував філядельфійський Комітет Оборони Національних і Людських Прав в Україні. Має бути:... **організувала організація Американці в Обороні Людських Прав в Україні**, що його очолює Божена Ольшанівська.

Б. Скорупська пригадала, що справи Мирослава Медведя і Чорнобиля далі актуальні і про це не слід забувати.

Наступне засідання Екзекутиви назначено на 24-го січня 1987 року, а засідання Крайової Ради тентативно передбачено на 14-го лютого 1987 року.

Маємо на складі книжку

Лук'яна Карого

„КРАХ"

Документальний роман з часів Другої Світової війни.
Передрук самвидавного твору з України. Українське Видавництво „Смолоскип" ім. Василя Симоненка, Торонто, Балтимор, 1985 р., стор. 564.
ціна $16.00 з пересилкою.

Мешканців стейту Ню Джерзі обо'язує 6% продажного податку.

Svoboda Book Store
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Мистецьке оформлення
ЛЮБОСЛАВА ГУЦАЛЮКА

У книжці 16 новель.

Ціна: $12.00. Пересилка $1.00.

Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 6% стейтового податку.

Замовляти:
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

ТВОРИ ІВАНА ФИЛИПЧАКА та ІРИНИ ДИБКО

Филипчак, Іван: КНЯГИНЯ РОМАНОВА
Кліфтон; 1984, стор. 165. Історична повість княжої доби релігійного і виховно-патріотичного змісту, видане вперше в 1927 р. в Україні .... $ 8.00

Филипчак, Іван: КУЛЬЧИЦЬКИЙ — ГЕРОЙ ВІДНЯ
Кліфтон, 1983, стор. 187. Історична повість XVII віку про геройство Юрія Кульчицького і нашого козацтва у визволенні Відня від турецької облоги 8.00

Филипчак, Іван: ДМИТРО ДЕТЬКО
Видавництво Ю. Середяка, Буенос Айрес, 1985, стор. 124. Події XVI сторіччя, останні десятиліття самостійної Галицько-Волинської Держави і постать Дмитра Детька, одна з найцікавіших і найменше знаних постатей з історії Галицько-Волинського Князівства 7.00

Филипчак, Іван: БУДІВНИЧИЙ ДЕРЖАВИ
В-во Ю. Середяка, Буенос Айрес, 1985, стор. 150. Історична повість з XII століття. Друге, справлене видання. Перше видання в Самборі, накладом „Просвіти" 1935 р. 8.00

Поп, Александер: НАРИС ПРО ЛЮДИНУ
Переклад з англійської мови ІРИНИ ДИБКО. Поезії англійського письменника XVII століття 3.00

Орвел, Джордж: ХУТІР ТВАРИН
Вільний переклад ІРИНИ ДИБКО. Українське Видавництво „Смолоскип" ім. В. Симоненка, Балтимор — Торонто, 1984, стор. 98. Перелицьована верзія Орвелового твору вказує правильне місце дії твору і називає персонажі і речі по їхньому справжньому імені 5.00

Дибко, Ірина: НА ПЕРЕХРЕСТІ РОКІВ
Кліфтон, 1982, стор. 128. Поезії і дві драми 5.00

Дибко, Ірина: ПО СТЕЖИНАХ ДУШІ
В-во Ю. Середяка, Буенос Айрес, 1976, стор. 115. Поезії. Автор шукає способів висказати свої думки на сучасні життєві проблеми віршовою формою 4.00

Дибко, Ірена: ҐІЛЬҐАМЕШ
Кліфтон, 1984, стор. 93. Поема. Сумерійський король Ґільґамеш в династії УРУК, його переживання: любов до дорогої людини — друга, жаль і смуток по його втраті і невгасаюче бажання жити та його мандрівка і шукання за вічним життям 9.00

Svoboda Book Store
30 Mongomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 6% продажного податку

ПРАЦЯ

Український Народний Союз
затруднить особу на становище

КООРДИНАТОРА БРАТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТИ

Кваліфікації: університетська освіта, двомовність, охота і вміння співпрацювати з різними людьми, роз'їзди в терен, оказійна праця в суботи і неділі.
Резюме слід спати на адресу:

JOHN O. FLIS, Supreme President
Ukrainian National Association
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
(201) 451-2200

Комітет Оборони Української Спадщини
та
Головний Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу
закликають Вас

СКЛАДАТИ ПОЖЕРТВИ

на його працю та акції для

1. **Поширювання правди про Україну**
2. **Поборювання очорнювання та знеславлювання українців**
3. **Оборони громадянських прав українців**

Пожертви просимо пересилати чеками, або поштовими переказами на

Ukrainian Heritage Defense Fund
c/o Ukrainian National Association
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

враз із виповненим вирізком цього заклику

Просимо подати суму пожертви, своє ім'я, прізвище та адресу

Сума пожертви $ ....
ім'я та прізвище ....
число дому, вулиця ....
місцевість .... стейт .... поштовий код ....

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МИКОЛА ШЕВЧУК, член УНС Відд. 48-го ім. Т. Шевченка в Редінгу, Па., помер 4-го жовтня 1986 року на 75-му році життя. Нар. 1-го вересня 1911 року в Потставні, Па. Членом УНС став 1929 року. Залишив у смутку дружину Анну, дочку Донну і двох синів Павла і Івана. Похорон відбувся на цвинтарі св. Михайла в Стов, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

С. Івасечко, секр.

....

АННА ВАЛЬОРНИЙ, член УНС Відд. 257-го в Лос Анджелесі, Каліф., померла 21-го жовтня 1986 року на 91-му році життя. Нар. 10-го лютого 1895 року в Києві, Україна. Членом УНС стала 1929 року. Залишила у смутку синів Волтера і Лоренса, доньок Ольгу Омленд і Анну, 10 внуків і 5 правнуків. Похорон відбувся 25-го жовтня 1986 року на цвинтарі св. Хреста в Санта Круз, Каліф

Вічна Їй Пам'ять!

П. Сильчак, секр.

....

МИХАЙЛО СКАЛЬСЬКИЙ, члеен УНС Відд. 175-го ім. св. Миколая в Дітройті, Миш., помер 11-го листопада 1986 року на 72-му році життя. Нар. 1914 року в селі Посунів, Україна. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку дружину Катерину, сина Евгена, троє внуків, брата Теодора, братову Теклю та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 22-го листопада 1986 року на цвинтарі св. Ядвіґи в Дітройті, Миш.

Вічна Йому Пам'ять!

Ярослав Базюк, секр.

....

МАРІЯ ЧОЛІЙ, член УНС Відд. 214-го Т-ва УСВТ „Чорноморська Січ" в Нюарку, Н. Дж., померла 9-го листопада 1986 року на 92-му році життя. Нар. 1895 року в Сяноці, Україна. Членом УНС стала 1955 року. Залишила у смутку дочку Анну, зятя Омеляна Твардовського, внуків Дарію і Ярослава та дальшу родину в ЗСА, Україні і Польщі. Похорон відбувся 22-го листопада 1986 року на цвинтарі Евергрін в Нюарку, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

О. Твардовський, зас. секр.

....

ФРЕНК ГОЛЛ, член УНС Відд. 305-го в Маганой Ситі, Па., помер 17-го вересня 1986 року на 75-му році життя. Нар. 7-го грудня 1911 року в Ег Гарбор Н. Дак. Членом УНС став 1947 року. Залишив у смутку дружину Анну. Похорон відбувся 20-го вересня 1986 року на цвинтарі св. Хреста в Ню Джерзі.

Вічна Йому Пам'ять!

М. Гентош, серк.

....

ВОЛОДИМИР САМБОЙ, член УНС Відд. 5-го в Асторії, Н.Й., помер 1-го листопада 1986 року на 58-му році життя. Нар. 21-го жовтня 1928 року в Асторії, Н.Й. Членом УНС став 1958 року. Залишив у смутку п'ятьох братів — Івана, Степана, Вілліяма, Миколу і Гаролда, дві сестри — Ану і Катерину. Похорон відбувся 5-го листопада 1986 року на цвинтарі св. Михаїла в Асторії.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

....

ЯРО САЛДАН, член УНС Відд. 194-го в Ню Йорку, помер 9-го жовтня 1986 року на 74-му році життя. Нар. 1912 року в Лівчиці, Україна. Членом УНС став 1948 року. Залишив у смутку дружину Марту, доньку Уляну Дмитренко з родиною, пасербицю Аліну Лєназ з родиною та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 11-го жовтня 1986 року на цвинтарі в Принстоні, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Олександра Юзенів, секр.

....

ЯКИМ ЗАЯЦЬ, член УНС Відд. 277-го ім. св. Івана в Гартфорді, Конн., помер 20-го жовтня 1986 року на 69-му році життя. Нар. 1917 року в Рогатині, Україна. Членом УНС став 1957 року. Залишив у смутку дружину Марію, п'ять синів, дев'ять внуків, одного брата і дві сестри в Україні. Похорон відбувся 23-го серпня 1986 року на цвинтарі св. Михайла в Ґлестонбурґу, Конн.

Вічна Йому Пам'ять!

С. Кравець, секр.

....

ПЕТРО ГОЛОВАТИЙ, член УНС Відд. 464-го ім. Лесі Українки в Ошаві, Онт., Канада, помер 27-го жовтня 1986 року на 85-му році життя. Нар. 1902 року в селі Любинці, Галичина. Членом УНС став 1957 року. Залишив у смутку дружину Анну, двох синів Богдана і Івана, доню Марію, 9 внуків і5 правнуків, двох братів і одну сестру, та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 29-го жовтня 1986 року на цвинтарі св. Григорія в Ошаві, Онт. Канада.

Вічна Йому Пам'ять!

Микола Хомин, секр.

....

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 20-го ГРУДНЯ 1986 р.

Амстердам, Н. Й. Річні загальні збори Т-ва ім. Ів. Франка 266 Відд., о год. 7-ій веч. в домі УАГКлюбу при 3-5 Теллер вул. На порядку: вибір управи на 1987 р., внески, запити та дискусія. Приявність всіх членів обов'язкова. — С. Когут, предс., М. Кривулич, кас., В. Варшола, секр.
